

Mir v "nevtalnem" Laosu zopet v zraku!

Predsednik vlade princ Suvana Fuma je začel dvomiti o umestnosti nadaljevanju razgovorov z levčarji, ki jih v vladi zastopa princ Sufanuvong.

VIENTIANE, Laos. — Večji del preteklega tedna je vladal v Laosu mir, komunisti so svoje napade na četr gen. Konga Le ustavili v smislu sklenjenega premirja, ker so večji del postavljenih ciljev itak dosegli. V petek je predsednik vlade princ Suvana Fuma v spremstvu Mednarodne nadzorovalne komisije poletel v glavni stan komunistične vojske na Plaine des Jarres, da se s princem Sufanuvongem in ostalimi vodniki Pathet Lao pomeni o ohranitvi "nevtalnosti" Laosa.

Na helikopterja, ki sta vozila člane Mednarodne nadzorovalne komisije, so na Plaine des Jarres streljali na področju, ki je v oblasti komunističnih čet Pathet Lao. Oba helikopterja sta bila zadeta; eden od njih je zgorel, drugi pa je moral tudi na tla. Štirje člani komisije so bili ranjeni.

Predsednik vlade Suvana Fuma je izjavil, da je bil napad delo komunističnega vojaštva, čeprav njegovo vodstvo to zanikava. Napad sam je položaj poslabšal. Predsednik vlade se je vrnil v Vientiane in preudarja, ali naj razgovore s komunisti sploh še nadaljuje ali naj vse skupaj pusti. Nekateri domači in tuji opazovalci se boje, da se bo princ Suvana Fuma naveličal težavnega položaja in prepuštil svojo domovino njeni neizbežni usodi — novemu oboroženemu spopadu med komunisti in njihovimi nasprotniki, nacionalisti pod vodstvom gen. Nosavana.

Nemci so poslali svojo prvo raketno vojsko

BONN, Nem. — Nemški strokovnjak B. Selliger je že med vojno pomagal narisati nemške V-1 in V-2 rakete, ki so Angliji delale proti koncu vojne toliko preglavic. Po vojni svojega posla ni opustil. Po dolgih letih se mu je posrečilo, da je skupaj z drugimi strokovnjaki izdelal novo raketo, ki naj bi letela 93 milijev visoko v vesolje.

Pri poskusu je dosegla le višino 65 milj, kar pa Selligerju ni vzel poguma, nadaljeval bo s svojimi načrti. Zanimaja ga pa predvsem vprašanje, kako priti do lovca na rakete, to je kako sestaviti raketo, ki bi lovila sovražne rakete tekom njihovega poleta.

Nemška vlada ga pri tem poslu podpira le z omejenimi zneski, najvše je zasebnih podpor. Pri takih okoliščinah je seveda Selligerjev uspeh res občudovanja vreden. Kaj pa, ako bo pri svojem delu na raketnem lovcu dohitel ali celo prehitel naše strokovnjake?

CLEARING
Vremenski prerok pravi:
Večinoma sončno in hladno. Najvišja temperatura 60.

Novi grobovi

Frank Vihtelic
Po dolgi bolezni je umrl v Euclid Glenville bolnišnici 66 let stari Frank Vihtelic z 19100 Pasnow Ave., doma s Prevalj pri Preserju, od koder je prišel v Ameriko l. 1908. Zaposlen je bil pri Eaton Axle Co., dokler ni stopil pred leti v pokoj. Zupustil je ženo Jennie, roj. Muhic, sina Leonarda, dva vnuka, brata Stefana in Jožeta ter druge sorodnike, med tem ko je sestra Mary Spehek umrla pred njim. Pokojnik je bil član Marijinega dvora št. 1640 Kat. borštarnje. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri ob 8.15 v cerkev Marije Vnebovzete, kjer bo ob devetih pogrebnih sv. maša, nato na pokopališče All Souls.

Hruščev kritizira tudi rusko vojno industrijo

MOSKVA, ZSSR. — Hruščev je kritik, ki se ne da ugnati, kar je dobro, kajti samo njegove besede niso pod cenzorsko oblast. Najprej se je spravljal na kmetijske strokovnjake, potem na voditelje ruske industrije, kmalu nato je zli svojo jezo na ruske kulturnike, sedaj je vzel na piko celo rusko vojno industrijo.

Očita ji, da preveč razsipa denar in da njena proizvodnja ni ravno preveč učinkovita. Napad na vojno industrijo je toliko bolj pomemben, ker je vodstvo industrije prevzel Ustinov, ki ga vsi smatrajo za zaupnika generalov in admiralov. Kritika tovariša Hruščeva leti torej tudi na visoke vojaške kroge.

Prj tej priliki je Hruščev odkril, da načrti za investicije nikakor ne funkcionirajo. Investicijska dela so bila lani v zastanku za skoraj \$30 milijonov, torej za skoraj toliko, kolikor je bilo za lansko leto predvidenih vseh investicij. To se pravi z drugimi besedami, da investicijski načrt za lansko leto sploh niso niti začeli izvajati.

Za literati in umetniki so prišli na vrsto časnikarji

MOSKVA, ZSSR. — Komunistični režim je narodni dan tiska porabil za hud napad na ruske časnikarje. Očita jim, da se preveč podajajo pod vpliv tiska v svobodnih državah. Posebno ostro kritiko je objavil list Sovjetska kultura. Mislijo, da je napad le uvod za debato na seji glavnega odbora ruskih komunistov 28. maja.

Vsekakor so oblasti že napovedale, da bodo reorganizirale Pravdo in Izvestija. Lista bosta povečana na 12 strani vsak in tudi naklada bo povišana. Sedaj se tiskata oba lista tudi v 20 podeželskih mestih, število mestnih izdaj bo še povečano.

Značilno je, da je skoraj isti čas napadel tudi Titov režim jugoslovanske časnikarje in jim očital podobne grehe kot Hruščev ruskim. Kot se vidi, moskovski dogovori med Hruščevim in Titom v pretekli zimi kar dobro funkcionirajo.

Indijske izgube so bile občutne

PEIPING, Kit. — Komunistična vlada je objavila, da bo osvobodila indijskega generala, 26 polkovnikov in majorjev, ki jih je zajela v bojih pod Himalajo. Te številke lepo povedo, da so morale indijske čete lani doživeti res hud poraz, ki ga seveda Indija ni nikoli niti omenila v svojih poročilih.

Italijanski komunisti hočejo v novo vlado

Predsednik vlade A. Fanfani se bo morda moral umakniti in prepustiti sestavo vlade kakemu drugemu krščanskemu demokratu.

RIM, It. — Volitve pretekli teden so vznemirile odgovorne kroge v vrstah krščanske demokracije, komunistom pa dale poguma, da zahtevajo svoje zastopstvo v novi vladi, ki naj bi bila seveda po njihovo sestavljena v glavnem iz leve in levega centra. Na kaj takega kljub vsemu skoraj ni mogoče računati.

Predvidoma bo dobila Italija novo vlado na nekako istem temelju, kot je sedanja, le da utegnejo biti člani Socialistične stranke P. Nennija zastopani v njej, med tem ko sedaj niso, podpirali pa so jo v parlamentu. Fanfani ima pri razgovorih o sestavi take vlade težave, ker se Pietro Nenni noče popolnoma odtrgati od komunistov. Izjavil je, da hoče sedanje stike z njimi obdržati tudi v bodoče. Krščanski demokrati morejo kljub malo manjšemu zastopstvu v parlamentu sestaviti trdno vlado skupaj s socialisti in socialnimi demokrati. Vprašanje je le, ali bo stranka voljna iti v tako kombinacijo.

Možna bi bila tudi povezava krščanskih demokratov s socialnimi demokrati Saragata in z liberalci v bolj sredinsko vlado, ki ne bi računala na podporo Nennijevih socialistov. V tem slučaju bo Fanfani, ki je izvedel "odprtje na levo" z dogovorom z Nennijem, zamenjal brez dvoma kak drug krščanski demokrat.

V zvezi z novim političnim položajem v Italiji preudarjajo, ali sploh še kaže, da bi se predsednik ZDA Kennedy na svoji poti v Evropo v juniju ustavil v Italiji.

V modernem gospodinjstvu

Mož pride zvečer s svojega dnevnega dela in vpraša ženo: "Kaj se nočej taja?"

Nekaj značilnih poročil o kritičnem položaju v Laosu

VIENTIANE, Laos. — Katoliški misijonski škof Loosdreg, ki deluje že 28 let v Laosu, je po naključju moral preživeti več kot mesec dni v krajih, ki so pod kontrolo laoskih komunistov. Sedaj je dobil možnost, da se s francosko kolonijo vred preseli v laosko prestolico. Kolonija je bila mala, obstojala je samo iz nekaj duhovnikov, sester-učiteljic in sirot.

Škof pripoveduje, da je bil kraj njegovega bivališča pod stalnim topovskim ognjem z bližnjih hribov. Tam se je namreč pleme Meo upiralo komunistom. Orožje in municijo je moglo dobivati samo s helikopterji od strani protikomunistov. Morda je ravno to dalo povod laoskim komunistom, da so začeli s ponovno ofenzivo proti južnemu in zahodnemu delu Laosa.

Komunisti imajo sedaj v rokah ves severni del Laosa in ves obmejni pas proti Vietnamu. Sedaj so svojo ofenzivo usmerili na dolino reke Mekong. Radi bi jo dobili v roke, da odrežejo Laos od Tajske. V tajski prestolici je zavladalo radi tega veliko razburjenje.

Komunistične Pathet Lao če-

Sovjeti so priznali, da so našli truplo Hitlerja

PARIZ, Fr. — Cornelius Ryan, pisec knjige "Najdaljši dan", je povedal, da so mu Rusi priznali, da so ruske čete aprila 1945, ko so zasedle Berlin, našle Hitlerjevo truplo v bunkerju pod državnim tajništvom, ga spoznale po zobeh in ga nato spravile s poti. Na kak način so to storile, Rusi Ryanu niso marali povedati.

Ryan je študiral ruske dokumente o koncu vojne, med drugim zlasti zasedbo Berlina. Razgovarjal se je z maršalom Sokolovskim in Čuikovom, ki sta oba bila v onih dneh na področju Berlina. Čuikov je vodil z Nemci razgovore o predaji. Gen. Krebs mu je takoj ob prvem srečanju povedal o samomoru Hitlerja in mu izročil njegov lastnorčno podpisani testament.

Čuikov ni maral Ryanu povedati vseh podrobnosti, ker, kot je dejal, sam piše knjigo o vsem tem. Ryan je napovedal, da bo podrobnosti, ki jih je zvedel od Rusov in v moskovskih arhivih, povedal v svoji prihodnji knjigi "Zadnja bitka".

Da so Rusi našli Hitlerjevo truplo, ga spoznali po zobeh in ga sezgali, je bilo znano že jeseni 1945. Nemški časopisi so naslednjega leta podrobno poročali o tem in navajali za to pričre. Rusi so o vsem tem uradno molčali, če ne upoštevamo uradnega sporočila Viske komisije, v kateri so bili Amerikanci, Angleži, Rusi in Francozi, novembra 1945, da je Hitler napravlil 30. aprila 1945 samomor.

Poroko treba sneti na trak, da bo bolje držalo

MONAKOVO, Bav. — V luteranskih cerkvenih krogih stoji pred težko nalogo. Zmeraj več ljudi se oglašja s prošnjo, da bi smeli cerkvene slovesnosti filmati, med njimi tudi poroke. Pokazalo se je pa, da tudi nasprotniki te ideje ni malo, posebno glede porok.

Cerkvene oblasti si zaenkrat pomagajo s tem, da zahtevajo od vseh udeležencev pismeni pristanek za zvočno filmanje. Pokazalo se je pa, da so neveste bolj vnete za filmanje kot ženini.

DOMINIKANSKE SILE SO PRIPRAVLJENE NA VDOR V HAITSKO REPUBLIKO!

Posredovanje Organizacije ameriških držav ni uspelo rešiti spora med Dominikansko republiko in republiko Haiti. Dominikanski predsednik Bosch je poslal svoje čete na mejo Haitija, kjer čakajo pripravljene nadaljnjih ukazov. Haiti se je obrnil na Varnostni svet ZN.

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Spor med Dominikansko republiko in republiko Haiti, boljše med vladama obeh republik, se je zaostрил, ko včerajšnje posredovanje Organizacije ameriških držav ni uspelo. Haitška vlada se je obrnila na Varnostni svet Združenih narodov, o katerem pa upajo, da bo vprašanje spora izročil v razpravo Organizaciji ameriških držav, ki naj bi bila prva pristojna za ta krajevni spor. Dominikanske kopne in pomorske sile so med tem zbrane na mejah Haitija in čakajo novih ukazov. Ti utegnejo priti še pred koncem današnjega dne. Organizacija ameriških držav je pozvala obe republiki, naj ne storita ničesar, kar bi spor še zaostřilo.

Dominikanski predsed. Bosch je zahteval od predsednika haitške vlade Duvalierja, naj da jamstvo za nemoten odhod iz dežele političnim beguncem v dominikanskem poslaništvu glavnega mesta Haitija Fort-au-Prince. Duvalierjeva vlada je to obljubila, pa nato obljube ni izpolnila. Dominikanska republika je začela zbirati svoje oborožene sile na mejah republike Haiti in groziti z vdorom v Haiti, četa ne bo izpolnil njene zahteve. Predsednik Haitija je zahtevo zavrnil in se obrnil na Varnostni svet Združenih narodov zaradi groženj od strani Dominikanske republike.

Dominikanska republika ima demokratično izvoljeno vlado, med tem ko je v Haitiju vlada napol diktatorska, samovoljna, podkupljiva in skrajno nesposobna. Po trditvah dominikanske vlade naj bi bila na tihem sklenila sodelovanje s Castrovo Kubo in Češkoslovaško republiko. Duvalier se je dal enostavno od svojega parlamenta izvoliti še za eno predsedniško dobo. Ko mu sedaj poteka prva predsedniška doba, se ga hočejo znebiti domači nasprotniki, ki so dobili v Dominikanskem predsedniku Boschu svojega najmočnejšega javnega podpornika. Tudi Združene države žele, da dobi Haiti novo, demokratično vlado. Da bi pritisnile na Duvalierja, so že pred časom ustavile Haitiju vsako pomoč.

Predsednik Bosch je opozoril Organizacijo ameriških držav, da se čas steka, naj stori hitro, kar more, sicer bo on vzel splošno v svoje roke. Nocoj za ob osmih je napovedan njegov govor na televiziji in radiu, to utegne biti ura odločitve.

V Afriški republiki Togo so zadnje nedelje volili LOME, Togo. — V republiki Togo je na oblasti vlada predsednika Grunitzkega, ki je panti afriške države ne priznajo, ker trdijo, da ima s krvjo umazane roke. Njeni pripadniki so menda udeleženi pri umoru zadnjega predsednika Olimpija. Do se dokoplje do ugleda, ki je sedaj razpisala volitve, ki je na njih seveda tudi zmagala, kajti volivci so imeli pred seboj samo vladno kandidatsko listo. V Afriki dobro vedo, kaj pomenijo take volitve, zato nihče ne trdi, da bo Grunitzky s svojo vlado sedaj naletel na večje simpatije. Grunitzkega ne priznavajo seveda tudi izven-afriške države, ki se v takih zadevah rade ravnajo po razpoloženju v afriških republikah.

Truman bo zopet nastopal na televiziji

INDEPENDENCE, Mo. — Bivši predsednik Harry Truman je sklenil, da bo zopet imel pol leta svoje tedenske pol ure na televiziji. Hoče namreč razlagati politiko svojega predsednikovanja in pri tem pojasniti, kako velike žrtve je sprejel nase ameriški narod tekom zadnje svetovne vojne in takoj prva leta po njej. Podrobneje bo tudi opisal svoje volivne kampanje v l. 1944 in 1948.

Njegove nastope bodo filmali, šele potem jih bo prenašala televizija. Predavanja bodo v mnogem dodatku k njegovim spominom, zanja vlada v političnih krogih veliko zanimanje.

Letalska nesreča v Afriki zahtevala 54 mrtvih

DOUALA, Kamerun. — V soboto ponoči se je štirimotorno potniško letalo s sedmimi člani posadke in 48 potniki zaletelo v neko goro, eksplodiralo in se vnelo. Pri nesreči je ostal živ samo ameriški diplomatski kurir Joseph P. Capozzi iz Elmire, N.Y., pa tudi ta je v kritičnem položaju zaradi mnogih zlomov kosti in hudih notranjih poškodb.

Med potniki je bil tudi Bertrand Dagnon, glavni tajnik Afriške in madagaskarske zveze bivših francoskih kolonij v Afriki.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici — Mrs. Mary Ullie je v Euclid Glenville bolnišnici, soba št. 923. Obiski so dovoljeni!

Frank Brinsek, po domače Tičarjev, z E. 67 St. je v St. Vincent Charity bolnišnici, soba št. 328. Obiski so dovoljeni.

Seja — Podr. št. 41 SZZ ima nocoj ob sedmih sejo v navadnih prostorih.

Skupne podružnice SZZ imajo jutri, v sredo, ob enih pop. sejo v navadnih prostorih.

Zadušnica — Jutri ob 11.25 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Alberta Vovka ob 1. obletnici smrti.

Pevska vaja — Učenci Slov. šole pri Sv. Vidu (večja skupina) imajo jutri, v sredo, ob petih popoldne pevsko vajo v šoli sv. Vida.

Seja — Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima jutri ob 7.30 zvečer sejo v navadnih prostorih. Po seji bo zabava.

Število katoličanov narastlo na 43,852,000

NEW YORK, N.Y. — Koncem lanskega leta je bilo v naši deželi 43,852,000 katoličanov. Tekom l. 1962 se je število dvignilo za 969,400. Letni prirastek je večji kot kdajkoli.

Zadnjih deset let se je število katoličanov povečalo za 44%. Manj je pa bilo laičnih konvertitov, namreč samo nekaj nad 125,000. V Bostonu je nekaj več katoličanov kot v New Yorku, največ jih je seveda v Chicagu. V vseh treh mestih jih je nad 7.5 milijonov.

Vseh župnij je 17,298, vseh duhovnikov 56,540, katoliških šol vseh vrst pa je 14,185, torej povsod običajni letni prirastek par odstotkov.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D. C. — V diplomatskih krogih in v državnem tajništvu prevladuje prepričanje, da je spor med Dominikansko republiko in republiko Haiti še vedno mogoče rešiti mirnim potom, da vojni spopad še ni neizbežen niti ne neposreden.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Za danes zjutraj je bil določen vzlet komunikacijskega satelita Telstar II, ki naj bi vzpostavil znova neposredno televizijsko zvezo z Evropo in morda celo tudi z Japonsko.

BIRMINGHAM, Ala. — Včeraj je prišlo do novega pohoda črnih demonstrantov v tem mestu. Večinoma so se ga udeležili šolarji. Policija je prijela preko 830 ljudi in jih zaprla. Napovedujejo nove demonstracije in sprevede.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik je ponovno imenoval gen. LeMaya za načelnika glavnega stana letalskih sil, ni pa to storil z adm. G. Andersonom. Ta bo moral l. avgusta letos v pokoj. Trdijo, da je njegova upokojitev v zvezi s sprom o letalu TFX, ki je dvignil toliko prahu v Kongresu in v javnosti.

OTTAWA, Can. — Predsednik vlade L. Pearson bo v petek in v soboto na obisku pri predsedniku Združenih držav Kennedyju v Hyannis Portu.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA,

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.
Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 90 Tues., May 7, 1963

Znanstveno preiskavanje na napačni poti?

Ogromni stroški za preiskavanje veselja, ki rastejo od leta do leta in so največji za narodno obrambo, so sprožili tudi vprašanje, kaj je z našim znanstvenim raziskovanjem. Številke, ki jih je dal federalni tajnik za trgovino Hodges, dajo namreč sledečo sliko:

Za znanstveno raziskovanje izdamo letno okoli \$17 milijonov: \$13 milijonov gre za narodno obrambo in za veselje, samo \$4 milijonov rabimo v druge namene; od teh pa se porabi samo dober poldrug milijon dolarjev za tako znanstveno raziskovanje, ki dviga storilnost našega gospodarstva.

To so gotovo porazne številke, ki dokazujejo, da mora biti nekje nekaj narobe. Tega se zaveda že tudi cela vrsta naših znanstvenikov, ki niso zadovoljni s takim razmerjem in predlagajo revizijo vseh naših izdatkov za znanstvena raziskovanja. Njim seveda ugovarjajo podjetja in zavodi, ki imajo sedaj monopol na tem področju, jih je menda nad 3,000, tako trdi podpredsednik Johnson. Vsaka nova smer v našem znanstvenem raziskovanju bi namreč prikrajšala marsikatero znanstveno ustanovo za dotacije, ki jih dobiva od federacije ali vojne industrije. Kritikom ugovarja seveda tudi NASA, ki dobiva sedaj največ denarja za preiskovanje. Sadov pa ne more pokazati posebnih. Samo njeno delo na satelitih se je obneslo.

Federalna uprava bo kmalu prišla med dva ognja. Na eni strani se bodo zagovorniki sedanjega sistema znanstvenega raziskovanja krčevito držali svojih pozicij, na drugi strani pa bodo njihovi nasprotniki trdovratno trdili, da znesek \$17 milijonov niso mačje solze in da mora od njihove uporabe imeti nekaj koristi tudi gospodarstvo, ki ta denar daje.

Zagovorniki sedanjega sistema trdijo, da je znanstveno raziskovanje lepo porazdeljeno na vse ustanove v vseh državah in da niso samo monopol Kalifornije in Floride, kar je pa samo deloma res. Znanstveni zavodi so res raztreseni po vseh državah, toda veliki zavodi so vendarle koncentrirani samo na par mestih. Sicer pa ni vprašanje, kje so zavodi, ampak, kaj delajo.

Debata o vseh teh vprašanjih se zaenkrat vrši v glavnem samo v znanstvenih in strokovnih časopisih, v dnevnike zaide le redko kako poročilo. To pa ne bo trajalo dolgo. Zagovorniki sedanjega sistema in njihovi nasprotniki se namreč pridno oglašajo na Kapitolu. Senatorji in kongresniki bodo kmalu padli v skušnjavo, da napravijo iz boja med učenjaki in strokovnjaki političen boj, za kar bo morda dala priliko tudi naša sedanja proračunska debata, seveda šele proti koncu zasedanja.

Hinavska rdeča hvala papeža Janeza

Vatikanski radio je pretekli teden javno označil uradno hvalo papeža od strani poljskih državnih oblasti in časopisja kot hinavsko, katere nameni so zahrbtni in predstavljajo dejansko napad na poljske škofe.

Poljski komunisti hvalijo javno papeža Janeza XXIII. in njegovo zadnjo okrožnico, da bi v javnosti napravili vtis, da niso naravnost proti katoliški cerkvi in katoliški veri, ampak le proti poljskim škofom, ki da so nestrpni in zahtevajo nemogoče stvari.

Vatikanski radio je objavil v isti oddaji, da je poljska vlada poslala v Rim svoje zastopnike, da bi pripravili ali vsaj skušali pripraviti sklenitev in podpis novega konkordata med Poljsko in Sv. Stolico. Tak konkordat je pri sedanjih razmerah po izjavi vatikanskega radia naravnost nemogoč, ker se poljska vlada ne drži obstoječih sporazumov in je skrajno nestrpna proti Cerkvi. Čemu nov konkordat, ko se vlada ne drži niti sedanjih sporazumov? Radio je dodal, da je obstojal med Poljsko in Sv. Stolico konkordat, da pa ga je Poljska pod komunistično vlado enostransko prelomila in razveljavila.

Poljski škofje se vztrajno bore za pravico nemotene verske vzgoje poljske mladine. Pri tem jih vlada ovira, kjer jih le more. O verskem pouku mladine izven javnih šol zahteva natančna poročila in je zanj predpisovala pogoje, ki jih je komaj mogoče izpolnjevati. Poljski škofje so te vladne zahteve nedavno obsodili v skupnem škofovskem pismu in opozorili še posebno tudi na vrsto drugih ovir, ki jih stavijo oblasti Cerkvi pri njenem verskem in versko-vzgojnem delu.

Vatikanski radio je v omenjeni oddaji poljsko vlado posebej obdolžil, da se ne drži sporazuma, ki ga je jeseni leta 1956, ko je obstojala na Poljskem nevarnost upora, sklenila s poljskimi škofi.

Poljske komunistične oblasti opozarja, da se zastoj trudijo, če mislijo, da bodo s svojo hvalo papeža Janeza XXIII. koga prevarile; svet kot tudi poljsko ljudstvo sta hinavščino komunistične hvale spregledala.

Poljski komunistem hvalijo nekateri v svobodnem svetu kot "liberalen" in strpen. Njegov boj s katoliško cerkvijo kaže očitno, koliko je njegova strpnost vredna! Komunisti utegnejo biti strpni in obzirni, kadar to položaj od njih zahteva, vrnejo pa se k grobosti in nasilju takoj, če smatrajo, da je to za nje koristno. Komunistično humanost dokazuje Poljakom Katin, Slovincem pa zlasti množični grobovi v Kočevskem Rogu, Zasavskih hribih in drugod po slovenski zemlji.

BESEDA IZ NARODA

Shod slovenskih tretjerednikov

Cleveland, O. — Na cvetno nedeljo je imela slovenska clevelandška družina Tretjega reda sv. Frančiška svoj redni mesečni shod pri Sv. Lovrencu. Čeprav je bila nedelja izredno lepa spomladanska in četudi so na prav to nedeljo članice tukajšnjega Društva sv. Ane KSKJ slovesno obhajale svoj zlati jubilej in dasi so slovenski rojaki in rojakinje na bližnjih Maple Hts. z vslo slovesnostjo odprli svoj prenovljeni Slovenski dom, je bila udeležba na našem tretjeredniškem shodu zelo zadovoljiva. Prišli so nanj ne samo tretjerednice in tretjeredniki iz domače šentlovske župnije, marveč tudi od Sv. Vida, Marije Vnebovzete in od Sv. Kristine. Tako je bilo zelo lepo in vsi zadovoljni. Zbrali smo tudi majhen dar za novo-posvečenega ljubljanskega pomožnega škofa. Za vse vsem hvala, čast in Bog povrni!

Vsem tretjerednicam in tretjerednikom Tretjega reda sv. Frančiška naznanjam, da bo majski shod naše slovenske tretjeredniške skupnosti na tretjo nedeljo, 19. maja, popoldne ob drugi uri pri Sv. Lovrencu. Vse vas vabim; pridite zagotovo! Mir in vse dobro!

Fr. Julij Slapšak, voditelj

Podr. št. 15 SZZ bo slavila 35-letnico obstoja

Cleveland, O. — Podružnica št. 15 SZZ bo praznovala dne 19. maja 35-letnico svojega obstoja. Ustanovljena je bila 7. novembra 1927 pri sestri Josephine Gliha s 16 članicami. Organizirale so to ustanovitev ss. Pavlina Zupančič in Mary Planinšek. Od ustanoviteljic so danes še živeče Josephine Gliha, Frances Gliha in Frances Blatnik. Najstarejša članica je s. Mary Jerič. Najbolj aktivna tajnica pa je bila s. Mary Hrovat. Naš duhovni vodja je Father Francis M. Baraga.

35-letnico ustanovitve bomo obhajale s skupno udeležbo pri sv. maši, ki se bo brala ob 11.30 v cerkvi sv. Lovrenca za vse mrtve in žive članice. Zbirale se bomo pred cerkvijo na 80. cesti. Po končani sv. maši bomo skupen zajtrk v SND. Po zajtrku bo državna konvencija za Ohio in Michigan. Ob 5. uri popoldne se bo pričel banket s kratkimi nagovori, po banketu po ples. Plesa se bodo lahko udeležili tudi tisti, ki ne bodo prišli na banket in se bodo dobile posebne vstopnice samo za ples.

Prav pristrčno vabljeni vsi na našo slovesnost in na svidenje 19. maja.

Frances Lindič

Družabna prireditve

Cleveland, O. — Postni čas in čas odpovedi je za nami. Nastopila je pomlad, sicer bolj hladna in skopa, toda čas je, da se spet snidemo, pokramljamo, požimo in vsaj delno pozabimo na naše vsakdanje težave in skrbi. Vedno nam dobro de, če se lahko malo izgovorimo.

Baragov dom in Družabni klub skupno pripravljata za soboto, 11. maja t. l., ob 7. uri zvečer družabno prireditev v svojih prostorih. Za večerjo bo beefsteak ali po domače povedano hitro pečeni goveji zrezki.

Zraven bo postreženo gostom z dobrim domačinim tujim vinom. Tudi kak šilček dobrega žganja ne bo prav nič škodoval. Za mladino in za vse tiste, ki se še mladostne počutijo, bodo Žitnik Dušan in njegovi fantje igrali poskočne in okrogle.

Morda porečeš, jaz najraje doma jem. Dobro! Pa tudi doma najraje kozarček vina zvrnem. Prav dobro! Toda saj nista pijača in večerja tisto, kar naj bi bilo namen prireditve družabnega kluba. Ne. Mi želimo naše ljudi v svrhu družabnosti skupaj spraviti. Kolikokrat slišimo tožiti, oh, doma smo imeli dobre kavarne in gostilne v mestu in okolici, kamor smo ob nedeljah tako radi zahajali, tu v Ameriki pa nimamo nič tega.

Kaj te je vleko tja, ali ne največ družba, družabnost, znanci, pa če tudi nisi z njimi govoril, da si jih le videl. Vidiš, tu je jedro. Pijača in jedaja so le pripomočki, da lažje dalj časa vzdržimo, posedimo in se pogovorimo. Glej, kako smo v tem prostoru mestu raztreseni. Dobri prijatelji in znanci hodijo po naših paralelnih ulicah in se nikoli ali redko srečajo. S tistimi, s katerimi se pa stalno srečavamo, izmenjavamo le kratki pozdravi in bežimo vsak v svojo smer dalje.

Tožimo, da čut za skupnost čimdalje bolj pada. Vidiš, tu sta Baragov dom in Družabni klub zastavila svoje delo. Kakor je potrebno, da se zbiramo v verske, narodne in kulturne namene, tako in nič manj ni potrebno in koristno, da se zbiramo v družabne in zabavne namene. Koliko mladine se nam prehitro odtuji, ker zaide v tuja z bavišča. Potem ne pomagajo nobene pridige in nauki več. Okolica, realnost in vzgledi so premočni.

To pot vas pa, dragi rojaki, vabimo še s posebnim povdankom. Ves dobiček, ki ga utegnemo imeti od te prireditve, bo šel za zidavo naše spominske kapelice na Slovenski pristani.

Odbora

Baragovega doma in Družabnega kluba.

V Hamiltonu bomo pozdravili romarje

HAMILTON, Ont. — Dne 18. majnika bosta gg. Anton Jeglič in Jakob Resnik vodila skupino romarjev iz Clevelanda na božjo pot k Mariji Pomočnici v Toronto. Romarji so nam izrazili željo, da bi se spotoma ustavili za kakšni dve uri v Hamiltonu. Mi si štejemo v čast in milo nam bo pozdraviti drage goste vsaj za hip v naši sredini, malo pred ciljem njihovega romanja.

Nekaj sto metrov pred kolarbarjem, kjer se 20. cesta odcepi od velleste kraljice Elizabete, bo eden naših mož čakal na romarski avtobus iz Clevelanda. S slovensko zastavico bo dal znamenje vozniku avtobusa, naj mu sledi. Zavili boste na 20. cesti proti jugu, dokler ne dospete do naše cerkvene zemlje, kjer mislimo graditi. Ko si boste ogledali prostor, ki ima odlično lego, kar boste sami uvideli, tedaj bomo krenili k šoli sv. Rožnega venca in vam tam pokazali prikladno kapelo, v kateri imamo sedaj hamiltonski Slovenci službo božjo. V kapeli vam bo hamiltonski župnik Fr. L. Tomc izpregovoril par besed v pozdrav in skupno bomo zapeli Marijino pesem.

Od tam bomo šli vsi skupaj v dvoranico Društva sv. Jožefa, ki je last naših rojakov iz Slovenske Krajine. Tam vam bomo postregli s čašo dobre kave in opoldanskim prizgikom. Po prijaznem pomenku, morda bomo še kakšno narodno zakrožili, boste pa spet sedli v avtobus in čez burlingtonski most zavili naprej proti Torontu. Mi vam bomo pomahali v slovo in po stari navadi priporočili, da se za nas kaj molite pri Mariji Pomočnici. Boste videli, da se boste med nami dobro počutili in si mislili: "Glej, kako dobro in prijetno je, če so bratje in sestre skupaj." Mi se že veselimo vašega prihoda na prvi postaji vaše romarske poti.

Vse večje božje poti na Slovenskem so imele take predpostavke ne daleč pred glavnim ciljem, kjer so se romarji zbrali, se malo oddahnili, nato pa je vodja vzdignil križ ali bandero, za katerim so se vsi uvrstili v procesijo ter z molitvijo in pesmijo šli proti romarski cerkvi. Tam jih je navadno čakal duhovnik in jih vpeljal v cerkev pred milostni tron in tabernakelj.

Romarji na Brezje so se ustavili pri Mariji Udarjeni v Ljubljani. Romarji na Sv. Višarje so se ustavili v Žabnicah. Romarji k Novi Štifti pri Sodražici smo se ustavili pri Sv. Družini nad vasjo Globel, romarji na Križno goro pri Ložu smo postali in se zbrali pri Sv. Ani v Podložju. Od tam smo počasi šli na goro in spotoma molili križev pot pri 14 postajah, ki so bile ob poti.

Večina romarjev je šla na božjo pot. Pa so se povsod našli tudi taki ljudje, ki so šli bolj Bogu v napotje in drugim v pohujšanje. Tako so prišli trije možakarji na binkoštno nedeljo popoldne na Križno goro pri Ložu. Bilo je vroče in soparno. Ustavili so se pri cerkvi sv. Ane v Podložju in pozvonili z romarskim zvoncec prav pri vnožju gore. Eden se je napolil naravnost na goro, počasi postajal in molil križev pot. Druga dva sta pa izjavila, da se morata prej pokrečati v bližnji gostilni, ker da sta žejna in trudna in je pot na goro strma.

Ti kar pojdi naprej, pa še za naju kaj moliti tam gori," sta rekla, "midva bova kmalu za tabo." Prvi jih je čakal in čakal, dokler se nista šele tam enkrat v mraku primajala na vrh.

"Kod sta pa hodila," ju je pozdravil, ko sta prihipjala do njega, "saj nista menda tako dolgo križevoga pota molila."

"Kaj da ga nisva," odgovori eden z zapletajočim se jezikom, "ti kar tiho bodi; midva sva opravila križev pot boljše kot ti in lahko rečem, da boljše kot Jezus sam. On je na križevem potu padel samo trikrat, midva pa, tako ti rečem, sva padla vsaj devetkrat. Njega so drugi vzdigovali, midva sva se pa kar sama."

Tako je, vidite, če grejo pijanci križev pot moliti.

Da, lepo je bilo, ko smo šli na božjo pot njega dni, zgodaj zjutraj, še v temi, po stezah med travniki, gorami in vodami. Z bakljo smo si svetili po poti in v noč je odmevala praštara romarska pesem:

"Jezus je za nas strašno bičan bil,

to je pa dopustil, ker je usmiljen bil.

Dolga je razja in temna je noč,

sprosi nam Marija večno luč."

Fr. L. T.

Celuloza iz trstja

Namesto mehkega lesa igličasteega drevoja bodo v Sovjetski zvezi začeli v velikem obsegu uporabljati trstje za proizvodnjo celuloze. Tako bodo že leta 1965 iz trstja pridobili 500 tisoč ton celuloze ter izdelali 370,000 ton kartona in večje količine embalažnega materiala.

Trstje bodo pridobivali na širokih področjih ob izlivu Volge, Dnjepra in Donave, kjer bodo zgradili tudi ustrezne tovarne.

VESTI IZ SLOVENIJE

"Lokacije" jim delajo težave

V Ljubljani pravijo, da bi morali postaviti vsako leto povprečno vsaj 4,000 novih stanovanj, letos pa bi jih radi 2,300, torej skoraj polovico manj, kot bi jih mesto po cenitvi strokovnjakov potrebovalo. Težava je še pr izvedbi tega načrta. Jedro vprašanja so "lokacije". Za to novo "strokovno" besedo smo nekdanj uporabljali čisto lep izraz "kraj", prostor, kjer naj bi pač nove stavbe gradili. Pravijo, da morajo nekatera podjetja in posamezniki seve še bolj čakati po več mesecev, včasih kar do eno leto in še čez, predno jim določijo kraj, kjer lahko začno postavljati nova stanovanja. V tem času se rado dogodi, da podjetje denar vloži v kak drug načrt in gradnja stanovanj je odložena.

Težave imajo tudi za iskanje prostorov za poslovne zgradbe, za industrijo in druge potrebe. Na strokovnem sestanku okrajne zbornice so pretekli mesec razpravljali o "lokacijah" in prišli do zaključka, da letos ni mogoče pričakovati takega izboljšanja v tem pogledu, da pa

bo morda boljše vsaj prihodnje leto.

Trenutno gradi po poročilu ljubljanskega "Dela" 11 podjetij v Ljubljani na 57 različnih "lokacijah".

Pesnico bodo ukrotili

Pesnica redno vsako pomlad poplavlja svoje bregove in nizki svet vse do Kungote mimo Hrastovca pa do izliva v Dravo. Letošnje pomlad se je Pesnica posebno široko razlila, nastala so prava jezera in ribniki, katerih rokavi so se zjedali v dolinice in loke. Pravijo, da Pesnica ogroža s poplavlami in zamačvirja tolikšen predel, kot je vsa površina občine Lenart.

Odočili so se, da bodo Pesnico regulirali in preprečili stalne poplave z ureditvijo struge, pritokov in odtoka v Dravo. Vse to naj bi bilo opravljeno do leta 1965 ter naj bi predvidoma stalo nad pet milijard dinarjev. Kje bodo za vse to dobili denar, še ne vedo, toda volja je tu. Na tako osušenem in zavarovanem ozemlju bi bilo mogoče pridelati krme za rejo 25,000 glav živine, piše nekdo v ljubljanskem listu "Delo".

Milijoni ljudi umirajo od lakote

Koliko kruha, mesa in druge hrane pomečemo v naši deželji med odpadke, ker smo presiti ali pa slučajno slabo razpoloženi. Pri tem nič ne pomislimo na to, da mečemo proč darove božje, pozabljamo na to, kar so nekdanj slovenske matere učile svoje otroke — da je treba vsak košček kruha, ki je po nesreči padel na tla, pobrati in poljubiti — ne boli nas, da milijoni steguje obupno suhe roke po koščku kruha ali peščici riža, ki jim ga nudijo dobra srca.

V Kalkuti je hiša z napisom "Za umirajoče brezdomce". V tem trimilijonskem mestu Indije umira dnevno na desetine nesrečnežev, ki nikdar v življenju niso bili deležni človeka vrednega življenja, nikdar niso občutili, kaj se pravi, vsaj enkrat v življenju biti sit. Katoliške sestre vodijo ta zavod, kjer najdejo zatočišče oni, ki so bili obojeni, da umrejo v obcestnih jarkih ali odvodnih kanalih. Tako jim je dana milost, da vsaj umrejo morejo po človeško...

Toda lakota in nepopisna revščina ni samo v Kalkuti. Skoraj dve tretini človeštva je izpostavljeno gladovanju. V deželah, ki še gospodarsko niso razvite, je pomanjkanje živil toliko, da bi ves presežek življenjskih sredstev Evrope in Amerike zadostoval za obširne predele, kjer vlada pomanjkanje, le za bornih 17 dni.

Po zdravniških ugotovitvah potrebuje človekovo telo za normalno vzdrževanje in rast dnevno 2200 kalorij, toda pri tem ne sme težko delati, kar pomeni torej eksistenčni minimum. Dejansko pa je slika prehrane v svetu sledeča: V Ameriki zaužije povprečen človek 3,130 kalorij, v Indiji pa le 1700—1500 kalorij. Nad 1.7 milijarde ljudi — 60% človeštva — zaužije dnevno manj kot 2000 kalorij.

Na posledicah slabe in nezadostne prehrane umre letno okoli 35 milijonov ljudi. To je "bela smrt", ki žanje med ljudmi, ki so zaradi slabe prehrane neodporni proti nalezljivim boleznim. Tako človek v Evropi in Ameriki dosega povprečno starost 60 let, dočim v Indiji 35, v Egiptu pa celo samo 25 let. Še hušja pa je slika umrljivosti otrok, ko

v dobro stoječih deželah umre v prvem letu starost od 1000 otrok le 34, v primeri z otroki v nerazvitih deželah, kjer v istem razdobju umre v Aziji 225, v Afriki 350, v Latinski Ameriki pa celo 400 otrok. V Afriki še danes doživi le polovica mladine svoje 15. leto starosti.

Slabo hranjeni ljudje so izpostavljeni boleznim. Malaria je še vedno huda šiba sveta. Okrog 300 milijonov boleha za malarijo in nad 3 milijone ljudi tudi umre za malarijo, največ seveda v Indiji. Tudi na tuberkulozi boleha okrog 50 milijonov, od teh pa jih letno umre okrog 5 milijonov. Na strašni gobavosti jih boleha okrog 13 milijonov in le nekaj manj kot pol milijona jih je v zdravniški oskrbi...

Tudi zdravniška in bolničarska pomoč je v nerazvitih deželah silno pomanjkljiva. V Evropi pride na 85 ljudi en zdravnik. Vse drugače pa je v deželah Afrike in Azije. Tako pride v Egiptu en zdravnik na 3500 ljudi, v Pakistanu na 15,000, v Indoneziji na 71,000 in v Nigeriji celo na 96,000 ljudi. Razen tega vemo, da so ti redki zdravniki le v velikih mestih, dočim so oddaljeni in težko dostopni kraji praktično brez zdravniške. Po računih mednarodne zdravstvene komisije primatek v svetu okrog 1,500,000 zdravnikov.

Gosli na preizkušnji

Italijanski glasbeniki so s posebnim poskusom ovrgli staro trditve, češ da imajo "stare violine nenadkriljiv, skratka očarljiv glas, ki se z njim ne more meriti zvoki niti najboljšega sodobnega glasbila te vrste".

Skupini ocenjevalcev glasbe je violinist, skrit za zaveso, igral jsto skladbo na različnih violinah: ena je bila popolnoma nova, druga stara deset let, tretja pa Stradivarjeva iz zadnjih let sedmenajstega stoletja.

Daleč največ glasov je dobila violina, izdelana pred desetimi leti, precej za njo so bile na drugem mestu Stradivarjeve gosli, nova violina pa je bila po cenici poslušalcev glasovno najslabša.

Amerikanec porabi povprečno na leto tri tube zobne kreme.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Slovenski dan

Za narodnostne manjšine v tujem morju so narodni dnevi velike važnosti. Navadno so tudi najlepši prazniki narodnostnega značaja. Na severnem delu ameriškega kontinenta že govorimo o "slovenskem dnevu" v Kanadi in o podobni priveditvi, na katero mislijo rojaki v Clevelandu.

Prav te dni je prišlo poročilo o 8. slovenskem dnevu, ki so ga imeli Slovenci v Buenos Airesu. V Kanadi smo do sedaj pripravili tri slovenske dneve in vedno so se pokazale kakšne težave in ovire, ki jih priveditelji niso pričakovali, in ki jih v resnici ne bi bilo treba. Zato je prav, da vidimo, kako naši rojaki v Argentini priredijo slovenski dan.

Letos so se zbrali v nedeljo, 21. aprila, na svoji pristavi v Morontu. Slovenski dan so začeli dopoldne, ko je g. direktor Anton Orehar daroval sv. mašo za vse Slovence v Argentini in imel primeren govor. Omenil je važnost slovenskih dni z verskega, narodnega in socialnega stališča.

Popoldanski del dneva je začela folklorna skupina, ki je odplešala dva plesa: Podgajka in Dopaše. Glavni govornik je bil predsednik društva "Zedinjena Slovenija". Spored pa je vodil kulturni referent te osrednje narodne organizacije. Sledila je rajalna točka fantičev v narodnih nošah iz Slomškovega doma. Dekleta iz istega doma pa so izvajala simbolično vajo ob petju dekleških zborov. Naslednje točko je imela zopet folklorna skupina, ki je izvajala Svätbeno polko. Tej pa je sledil zbor narodnih noš. Pred tem zborom je J. Perharič deklamiral pesem Kralj Matjaž. Po zaključku kulturnega programa je bila družabna prireditev.

Poleg že omenjenih so 8. slovenski dan pomagali pripraviti vsi sledeči: zadeve tehničnega značaja je imel v rokah odbor za slov. pristavo s sodelovanjem raznih domov in društev. Za kuhinjo je oskrbelo osebje društva "Zedinjena Slovenija". Za pijačo so poskrbeli člani dveh domov; štant" so postavili planinci; žgane pijače, krvavice, pečenice in čevapčice je raznjaja so nudili člani društva protikomunističnih borcev. Tako je res sodelovala vsa organizirana srenja.

Por.

Župnijska društva

3., 4. in 5. maja je bil v Montrealu pokrajinski kongres različnega apostolata. Priprave za ta kongres so imele v rokah različne študijske skupine, ki so zbirale in študirale material, o katerem so potem razpravljali delegati iz Ontarija in Quebeca. Prijavilo se je kakih 1000 delegatov iz obeh pokrajin. Zanimive in tudi za nas poučne so bile nekatere ugotovitve, do katerih so prišli že v predpripravih za ta kongres.

Skupina, ki je študirala ustroj župnijskih in škofijskih organizacij, je ugotovila, da župnijska društva bolj in bolj dobivajo družaben značaj in zglobljajo verskega. Pravi namen teh društev izginja. Tako je trdil Robert Sauve, načelnik te skupine.

Pregled teh društev tudi kaže, da zajamejo manj moških kot žensk. Za delo v župnijskih društvih je lažje dobiti ženske kot moške. Zelo malo je v teh župnijskih društvih akademsko izobraženih. Značilnost teh organizacij je velik odstotek nedelavnega članstva. Kljub tem pomanjkljivostim pa pravi Robert Sauve, da so ta društva v župinjah dobro jedro, le reorganizirati bi jih bilo treba, da bi bila kos nalogam časa.

Veličina revščine

Gornji naslov gotovo ne spada v naš čas in v današnje razmere. Kdo pa še govori o revščini? Revnega vsakdo postrani gleda. Ljudje cenijo bližnjega po tem, kako "daleč je prišel". V mislih imajo: ali ima že plačano hišo, katerega letnika avto vozi koliko različnih "mašin", ima v hiši, v katerem businessu ima naložen denar in podobno. Po je kljub temu pojmovanju, ki je zmotno, čeprav je splošno razširjeno, prava revščina še vedno obdana z gloriolo veličine. Baje so bo sam Vatikanski koncil ukvarjal s t. zv. teologijo revščine, kakor je povedal bolonjski kardinal Lercaro.

Nekateri pravijo: z revnimi se ne da delati, ker nič nimajo. Omenjeni kardinal pa ima vsak dan okrog sebe 45 mladih fantov, ki nimajo ničesar, niti staršev. Daje jim hrano, stanovanje, obleko in skrbi, da se bodo pripravili za svoj bodoči poklic. Isti kardinal namreč trdi, da niti ne more biti dober kristjan, kdor je navezan na bogastvo ali sploh na premoženje tega sveta.

PLESNI FESTIVAL

Toronto, Ont. — MLADINSKI KLUB ŽUPNIJE MARIJE POMAGAJ je v nedeljo, 28. aprila, priredil plesni festival v novotorontski župnijski dvorani. Izbral je novotorontsko dvorano, ker je večja kot dvorana Marije Pomagaj in ima za odrom obširnejši prostor za zbiranje raznih nastopajočih skupin. Dvorana se sicer ni popolnoma do kraja napolnila, vendar je bil obisk kar zadovoljiv; bilo jih je nekaj čez 300. Prazne sedeže so večinoma zasedli nastopajoči plesalci in plesalke, ko so končali svojo vlogo ali čakali na nov nastop.

Preden se je ples pričel, so razgibali ljudske množice naši mladi umetniki pod vodstvom g. Andreja Blumauerja z lepimi slovenskimi melodijami. Pred nastopom posameznih skupin je spregovoril v slovenščini in angleščini g. Herman Suligoj, ki je s svojim prijetnim basom in šaljivo ter obenem tehtno besedo vse nastopajoče skupine predstavljal, se jim zahvaljeval in posamezne plesne tudi tolmačil.

Po uvodnem nagovoru se je odgrnil zastor in pred sabo smo imeli pisano družbo: od vsake narodnosti in par, ki je zastopal svojo folklorno skupino; postaven slovenski fant in brhko slovensko dekle sta v sredini skupine ponosno držala zastavo. Po kanadski himni je g. Herman predstavil gledalcem zastopnike posameznih folklornih skupin.

Po teh uvodnih formalnostih so se začeli vsipati na oder skupina za skupino. V prvem delu so nastopili: ukrajinska mladinska skupina, naš slovenski "Nagelj", tri kitajske sestrice, irska dekleta, češkoslovaška skupina in spet naš "Nagelj". Po odmoru so nastopile sledeče skupine: naša prekmurska folklorna skupina, irska dekleta, številna avstrijska odrasla skupina, mladi Ukrajinci, izbrani Avstrijci — zaključil pa je spet naš "Nagelj". Po kanadski himni se je festival zaključil.

Vsaka skupina je imela svojo muziko, značilno za narod, ki ga je zastopala. Našo prekmursko skupino je s harmoniko odlično spremljal g. Kazimir Foy, "Nagelj" pa je imel seboj kar štiri odlične muzikante: gg. Blumauer, Zakrajšek, Andrejaš in Zamernik. Tako dovršeno so igrali, da so jim gledalci večkrat posebej aplavdirali.

Festival ni imel namena, da bi posamezne folklorne skupine medsebojno tekmovale. Zato tu-

di tukaj ne mislim izreči svojega mnenja, katera se mi je zdelo najboljša. Sicer bi se pa bilo težko odločiti. Vsaka skupina je imela nekaj svojega in zato tudi svojko lepoto. Glede naših dveh skupin velja ljudska modrost, da se dobro blago samo hvali. Z dolgoletnim ploskanjem je dvorana potrjevala to modrost. — Tri mlade kitajske lepote so že s samo pojavom vzbudile val navdušenja. S svojo čudovito vzhodnjaško domišljijo so s preprostimi sredstvi pričarale pred naše oči svoj mitološki svet; z dolgim pasom, ki se je v roki 12-letnega dekletca spreminjal v najrazličnejše oblike zmaja, pa je mlada Kitajka pokazala tudi vso spretnost in fineso telesnih gibov. — Izredno spretnost so pokazale najprej tri in pri drugem nastopu štiri Irke. Ako ne bi videl, bi ne mogel verjeti, da so s takšno lahkoto in fineso izvajale značilni irski "potikan" ples. G. Herman jim kar ni mogel verjeti, da ni vmes kakšne coprnice, pa je končno vendarle moral priznati, da je takšen ples sad dolgoletne vežbe in telesne spretnosti. — Ukrajinski mladostniki so dokazali, da so pravi sinovi in hčere svoje zemlje. Zlasti ples "hopak" so tako ubrano in spretno izvajali, da so gledalci sredi plesa večkrat skoro zaglušili muziko z navdušenim ploskanjem. Dva fanta sta spretno in brzo povajljala ruske počepe in v počepu vrtela in prestavljala roke in noge, da je bilo videti, kakor da sta brez teže; številna dekletca pa so ju spremljala v lahkem ritmičnem rajanju. — Avstrijci so prišli na oder v strunnem koraku, zaplesali daljši ples, ki je bil kombinacija dunajskega valčka in — skoro bi rekel — nekakega primitivnega udarjanja in tleskanja z rokami po raznih delih telesa, s katerim naj bi izražali veselje in navdušenje nad svojim dekletom. Gledalci so jim navdušeno ploskali. Ko pa so malo zatem le štirije moški Avstrijci nastopili v takozvanem humorističnem plesu, kjer so se v taktu pretepali, metali eden drugega na tla, se privali in vlekli čez črto itd., se je vsa dvorana tako namejala, da so nam kar lile solze iz oči. Pri tem plesu sicer ni bilo opaziti globlje umetnosti, vendar pa je jasno odražala dušo nemškega naroda. — Tudi češkoslovaški mladostniki so se dobro odrezali in so bili deležni naših toplih ovacij.

Tu je le nekaj bežno nametanih zunanjih vtisov. Morali bi seči malo globlje v pomen folklornih plesov in tudi dlje bi se morali ustaviti pri lepoti raznih narodnih noš, da bi izluščili iz vsega lepoto duše tega ali onega naroda. Morda bi bilo pametno, da bi kdo ob takšni priliki napravil tovrstno študijo. Meni čas ne dopušta, pa tudi se ne čutim poklicanega za kaj takega.

Vsekakor imajo takšni nastopi tudi velik družabni pomen. Snidejo se tu različni narodi, z različnimi običaji, z različnimi pogledi na življenje. Četudi različni, nas vendar veže ista usoda: Po tuji zemlji hodimo, pa vendar ne moremo in ne smemo pozabiti svojega doma. Spomin na naše lepe navade naj nam bi pomagal, da pri uživanju v tuje narode ne pozabimo nikdar, da smo še vedno Slovenci, Avstrijci, Ukrajinci, češkoslovaški, Irce, Kitajci. Kar je bilo doma najlepšega in najpomembnejšega, to naj bi nosili seboj po svetu, da bi nas poleg naše vere vodilo na potu življenja in nam lepšalo našo življenjsko pot. S svojim duhovnim bogastvom naj bi tudi tuji narodom odprli globlji pogled v življenje, čigar vsebina

ni in ne sme biti le dolar in tujezemsko bogastvo.

Zato čestitamo Mladinskemu klubu župnije Marije Pomagaj, ki je s svojo mladostno prožnostjo organiziral ta popoldan. Posebno pa čestitamo g. Cirilu Soršaku, voditelju folklorne skupine Mladinskega kluba. Saj je on sprožil zamisel o plesnem festivalu, bil zanje tedne v stalnem stiku z najrazličnejšimi folklornimi skupinami in praktično nosil vso težo dela in odgovornosti za festival. Na samem festivalu je bil on tisti, ki je za odrom vse urejeval, pošiljal posamezne skupine na oder in skrbel, da je šlo vse v redu. G. Hermanu Suligoj, ki je bil zadnje dneve priprav desna roka g. Soršku, prav posebne čestitke in obenem zahvalo! Ne smemo pa pozabiti male Martice Zakrajšek, ki je vsakemu predstavniku skupine izročila lep šopek nageljev in tako z našo mladinsko folklorno skupino "Nagelj" s imbolično povežala vse nastopajoče folklorne skupine. A. Prebil

Harmonikarski koncert pri Mariji Pomagaj

TORONTO, Ont. — V soboto, 18. maja, ob 8. zvečer in v nedeljo, 19. maja, ob pol petih popoldne bo v dvorani Marije Pomagaj harmonikarski koncert. Prirejata ga obe slovenski harmonikarski šoli v Torontu, ki že več let vzgajata slovensko mladino v tej glasbeni stroki: Foysova harmonikarska šola in šola pri Mariji Pomagaj.

V dolgi in pestri vrsti glasbenih instrumentov ima harmonika svojo zgodovinsko pot. Prva harmonika — zelo primitivno in nepopolno glasbilo — je nastala pred kakimi 140 leti in je bila več desetletij privilegij izumiteljev in skromnega številna umetnikov amaterjev. Nato si je naglo utrla pot v širši svet in dobila najrazličnejše oblike. Danes je harmonika kvalitetno in oblikovno izpopolnjen instrument z velikim obsegom klaviature in s številnimi registri. Obsega 4 oktave in še več in tudi v basih so možne vse vrste harmonične kombinacije. Posebno odliko ji dajejo registri; harmonika lahko posnema flavto, oboo, klarinet, fagot, rog, trombon itd. Zaradi teh vrtilin je harmonika instrument, ki lahko sam sestavi zelo popoln orkester. Dandanes izvajajo na harmoniko ne le lahko glasbo, ampak tudi zamotane skladbe in celo klasike.

Ob priliki prvega slovenskega harmonikarskega koncerta v Torontu bi rojakom rad podčrtal še nekaj. Po nobenem drugem instrumentu nismo Slovenci v svoji preteklosti tako segli in ga vzljubili, kot prav harmoniko. Dejstvo je, da je harmonika prirasla Slovincem v srcu. Zakaj? Najbrž zaradi svoje pripravnosti, polnozvočnosti in blagozvočnosti. Imenovali bi jo lahko naš narodni instrument. Priljubljenost harmonike v našem narodu se kaže tudi med nami v tujini. Največ sivo in hčera slovenskih staršev v Torontu, ki se zanimajo za glasbo, se uči prav harmoniko; zahajajo v razne šole v našem mestu.

Foysova šola in šola Marije Pomagaj sta nam pripravili prvi koncert. Učenci bodo nastopali v orkestru, duetu in solo. Program obsega tri dele. Prvega in tretjega izvajajo harmonike, nastopilo bo 33 harmonikarjev. Drugi del koncerta je nekaj intermezzo; predstavijo se: pevski zbor Slovenske šole Marije Pomagaj s triglasnim petjem. Štefan Stojko in Bernard Hrovat s petjem v duetu, z rajanjem pa folklorna skupina SMK Nagelj ter obe rajalni skupini Slovenske šole Marije

Pomagaj pod vodstvom C. Soršaka in E. Šantejeve.

Brez dvoma bo koncert sočni sad, ki je dozorel na polju glasbene dejavnosti slovenske mladine v Torontu. Na prireditve vas vljudno vabimo.

T. Z.

Rojak Lojze Jereb umri

TORONTO, Ont. — Po dolgi in mučni bolezni je včeraj v bolnišnici nenadoma umrl rojak Lojze Jereb, rojen 7. aprila 1927 v Polhovem gradu. Tu je zapustil ženo Marijo, tri nedorasle otroke, brate Franceta, Jožeta in Janeza, v Argentini sestro Ivanko z družino, v Jugoslaviji pa sestro Marijo z družino. Pogreb bo v soboto ob 10.30 s pogrebno sv. mašo v cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetinjo v New Torontu.

V Port Arthurju so tudi naši ...

Winnipeg, Man. — Slovenska naselbina v Port Arthurju in Fort Williamu je postala tudi močna. V zadnjih letih se je naselilo tam skoraj 100 družin, nekaj jih je pa prišlo že preje, okrog leta 1930. Radi bi tekmovali z Winnipegom in Edmontonom. Upravičeno pričakujejo, da jih od časa do časa obišče slovenski misijonar.

Teden po beli nedelji je bil namenjen njim. V cerkvi sv. Andreja so na belo nedeljo oznanili, da pride misijonar. Pošta je pa tiste dni dostavila našim ljudem okrog 100 pisem z naznanilom in povabilom na misijon. Nad 50 družin sem tudi osebo obiskal. Malo me je skrbelo, če jih morda ne bom več dobil doma, saj se kmalu po Veliki noči spet začne njihovo sezonsko delo v gozdu. Na srečo so bili še vsi lepo doma in so se vabilu v velikem številu odzvali. Zimska kapela cerkve sv. Andreja je bila vse tri večere lepo polna, tako da je bilo res prijetno za misijonarja kakor za nje same. Verjetno jih je k pobožnosti privabilo tudi lepo petje. Vsa čast in zahvala pevcem, ki so se že na predvečer misijona zbrali k pevski vaji in se res lepo pripravili. Res mogočno je donela aleluja zmagovalca. Tudi k zakramentom jih je precej pristopilo, zlasti pri sklepi sv. maši, ko sem bil v spovednici lep del popoldneva prav do 8. ure. Nekaj jih je že preje opravilo svojo velično dolžnost v angleški, italijanski ali pa slovaški cerkvi. Upam, da jih letos ni ostalo veliko na dolgo glede tega. Ob sklepu misijona mi res ni kazalo drugega, kakor da sem pohvalil vse, zraven pa tudi že povedal, da se v novembru spet vidimo in da pričakujem še lepši uspeh.

Kakšen vtis napravi mesto na obiskovalca? Najprej je treba priznati, da imamo tam dve mesti, Port Arthur in Fort William, čeprav je prvo bolj znano. Zdita se mi kakor dva brata, ki stalno tekmujeta med seboj, kdo bo večji, močnejši in lepši, a vendar živita v lepi slogi in vzajemnosti. Po številu prebivalstva sta oba približno enaka: vsak po 50.000 ljudi. Medtem ko leži Porth William bolj na ravnini, je Port Arthur lahko valovit. V večernih urah je prav lep pogled nanj, ko se kopleje v močni električni razsvetljavi. Nekateri bi ga radi primerjali z Rimom, a se mi zdi primerjava malo preveč pretirana. Če je Port Arthur lepši za pogled, je Fort William v dveh ozirih važnejši: Tam je sedež škofije. Prav sedaj zidajo lepo katedralo, ki bo mestu gotovo v ponos. Škofija je bila ustanovljena šele leta 1952 in pripada torontski nadškofiji. V

Fort Williamu je sedem, v Port Arthurju pa šest župnij.

Večji del pristaniških naprav je v Fort Williamu. Na prvi pogled postaneš pozoren na ogromne silose za žito, ki ga dovažajo v pristanišče iz zapadnih provinc. Ljudje so mi zatrjevali, da so to največja skladišča na svetu. Jaz res še nisem videl večjih, a s tem nočem trditi, da jih ni. Zraven teh žitnih skladišč je še posebno pristanišče za nakladanje bogate železne rude, ki po železnici prihaja naravnost iz rudnika na ladje, ki jo odvažajo v razna mesta ZDA. Ob mojem obisku je bilo pristanišče še čisto mirno, saj je jezero še vedno pokrito z ledeno skorjo. Prav zadnji dan se je pojavila prva ladja, ki ji je led-dolomilec delal in odpiral pot v pristanišče. Po štirimesečni zapori se začneja spet življenje v njem.

Zivljenjske razmere v mestu so približno take kakor drugje v zapadni Kanadi. Borba za stalno službo je težka in vesel je, kdor jo ima. Večina ljudi, tudi naših, si služi svoj kruh s sezonskim delom v gozdu. V mestu je več podjetij za sekanje lesa. Vsako leto dobijo naročila za gotovo količino in potem kličejo na delo ob času, ki ga smatrajo za najbolj primerne. Nekatera teh podjetij imajo svoja področja precej blizu mesta, komaj 40 ali 50 milj daleč, druga pa tudi do 200 in še več. Tako imajo delavci prvih priliko, da se koncem tedna vrnejo v mesto in preživijo nedeljo v krogu svoje družine, drugi pa ostajajo zdoma po cel mesec in še več. Gotovo to ni premajhna žrtev za nje same in za njihove družine... Doslej so delali akordno delo in v devetih mesecih kar dobro zaslužili. Seveda so se gnali in napenjali svoje moči do skrajnosti. Če jim je bila dana sreča, da so prišli v gozd z dobrim lesom, so v tistih mesecih lahko zaslužili tudi po \$4.000 in več, v mesecih prisilnih počitnic pa prejemale še podporo brezposelnih, kar spet znese dobrih \$500. Zdravi, močni, zaslужeni hočejo ostati pri takem delu.

Podjetja pa napovedujejo uporabo strojev za prenašanje in skladičenje lesa, delavce pa silijo že na delo za dnevno plačo. Seveda bo plača pri takem delu znatno nižja. Ta in oni že sedaj premišlujejo, kaj bo naredil, kadar ga postavijo pred tako izbiro.

Ne zdi se mi primerno, da bi tu dajal svoje mnenje o finančni zmogljivosti naših ljudi v omenjenem mestu. Imam pa vtis, da so si v teh kratkih letih svojega bivanja kar dobro postlali. Precej jih ima že lepe hiše, avtomobile in počasi snujejo mala podjetja. Eden izmed njih je celo kupil majhno farmo, kamor v poletnih nedeljah povabi svoje znance in prijatelje na piknik. Upajmo, da jih bo njih podjetnost gnala še naprej in da bo to mesto postalo njihova domovina.

O tem, koliko smo napredovali pri delu za našo cerkev v Winnipegu pa prihodnjic kaj več.

Rev. Jože Mejač, C.M.
341 Selkirk Ave.
Winnipeg 4, Canada

Delavski ministri Latinske Amerike zborujejo

BOGOTA, Kolumb. — Včeraj se je sestalo tu 19 ministrov za delavske zadeve iz vseh krajev Latinske Amerike. Sestanek bo trajal ves teden. Udeležuje se ga tudi federalni tajnik ZDA Wirtz in močna delegacija CIO-AFL s predsednikom Meanyjem na čelu. Ker so na sestanku zastopane unije iz ZDA, so morali ostali ministri pripeljati tudi svoje, tako da se konferenca udeležuje okoli 200 politikov in zastopnikov delavstva. Sestanek obravnava celo vrsto gospodarskih in socialnih vprašanj. Na prvem mestu je debata o vlogi, ki jo mora v vsaki državi igrati ministrstvo za delavske zadeve v gospodarski in

socijalni politiki. Potem sledi debata o udeležbi delavskih unij v gospodarski in socialni politiki.

Na sestanku bodo verjetno prevladovala načela naše Zveze za napredek. Sestanek je zanimiv radi tega, ker se je sedaj zgodilo prvič, da so delavske unije v Latinski Ameriki bile povabljene na sodelovanje na uradnih mednarodnih konferencah. To bo verjetno zaslu-ga vodstva naše AFL-CIO.

Nad polovico ponesrečencev ujetih v potopljeni ladji?

KAIRO, ZAR. — Oblastem se je posrečilo potegniti iz Nila le 83 trupel od preko 200 oseb, ki so se potopile z malo ladjico na poti preko narasle reke kakih 150 milj južno od tod.

Sodiijo, da je moralo ostati nad polovico ponesrečencev ujetih v sami ladji, ki kljub dvema krovoma normalno ni imela prostora za preko 80 potnikov. Tokrat se jih je na njo natrvalo preko 200 in ladjica se je prevrnila in potopila kakih 100 jardov od brega. S plavanjem se je rešilo iz blatnih valov le par oseb, med njimi kapitan ladje.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Heald Surface Grinder (brusec)
Nočno delo, 40 ur tedensko. Priložnost za nadurno delo. Plača od ure. Več ugodnosti.
COWLES TOOL CO.
2086 W. 110 St.
južno od Madison

(91)

Form Tool Grinder (brusec)
Dnevno delo, 40 ur tedensko. Priložnost za nadurno delo. Plača od ure. Več ugodnosti.

COWLES TOOL CO.
2086 W. 110 St.
južno od Madison

(91)

COWLES TOOL CO.
2086 W. 110 St.
južno od Madison

(91)

Zenske dobijo delo

Delo za žensko
Iščemo žensko za en dan v tednu, da bi čistila kuhinjo in gostilno. Kličite KE 1-8390.

(90)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Velika, dvostanovajska hiša, 5 in 5, s kletjo in podstrešjem, 2 plinskima pečema za ogrev, sončnim predverjem in garažo je ugodno naprodaj. Kličite EX 1-7540. —(92)

Naprodaj za dohodek
Dvodružinska hiša, 11 sob, 2 kopalnici, trgovina z opremo, dvojna zidana garaža, lot 140 x 40. Čez cesto od sv. Lovrenca šole in cerkve. Cena zmerna. MI 1-6327. (90)

Kupimo hišo
Radi bi kupili dobro ohranjeno dvodružinsko hiko v bližini sv. Vida. Naslov sporočite v urad Ameriške Domovine. (93)

Lastnik prodaja
Dvodružinska hiša, 5-5, pri E. 156 St., blizu Euclid Beach, v dobrem stanju. Kličite 382-9763. (94)

ZULICH
INSURANCE
AGENCY
18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio
Hiša naprodaj
Enodružinska hiša, 6 sob, plinski furnez, garaža, blizu šole, cerkve in trgovin. Oglasi se na 7411 Myron Ave.
—(3,7,10 maj)

HENRY BORDEAUX

SRCE IN KRI

ROMAN

"O!" je izjavil, kakor da zavrača kak ugovor, "nič nimara zoper tegale tukaj (pokazal je na obtoženca). Kaj pa naj bi tudi imel? Saj bi lahko bil njegov oče. Nima družine. Nima premoženja. Nikoli ga niso videli v gostilni. Nikoli ni hodil z nobeno žensko. Ni iz tega kraja. Ne vemo, od kod je. Kaj za vraga naj bi torej imel zoper njega?"

A zakaj se mu potemtakem zdi toliko važno ugotavljati, da nima zoper Mihaela nič, ko mu vendar nihče ne verjame? Zato, ker prav s tem jemlje tuju vedljivost! Tujec je, to je prvi predodek zoper Mihaela Gallice. In tak predodek imajo razen Louisa de Vimines vsi navzoči sodniki. Maliveau pa pritiska še dalje:

"Tale Mihael Gallice se je torej pred kakimi sedmimi leti naselil v Dancheru. Spominjate se njegovega prihoda. Kdo je ta Mihael Gallice? Iz Venosa? To bi ljudje vedeli. Je iz Aruja ali iz Berarda? Je iz Oisansa? On je vse kaj več in bolj iz daljnih krajev, a ljudje bi o njem radi kaj zvedeli. Pa nihče ga ne pozna. Gospod grof je gospodar svojega lova. Lovsko pravico si dobiva od občin. Lahko si postavlja svoje kočje. Ne bom trdil, da nima te pravice, vsakdo je svoboden. A vendar v kraju samem ni manjkalo poštenih mož, ki bi Chauvertu pomagali v njegovi službi, ki bi pazili na kamen in les in delavce na bregu jezera. Ni manjkalo poštenih ljudi v domačem kraju, ki se nekoliko razumejo na lov, pa znajo tudi nekoliko tesati in zidati Res, ni jih manjkalo..."

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — Good location. Must sacrifice due to ill health. Seats 26. Irving-Southport. LA 5-9871. (91)

CLEANING STORE AND TAILORING BY OWNER. Good for tailor, or lady who can sew. Priced for quick sale. Call IR 8-6600. (91)

VARIETY STORE — On busy N.W. Side. Good money maker. Suitable for couple or 2 people. By owner \$3,000 plus stock. OR 5-5528. CA 7-9532. (93)

BOATS FOR SALE

BOAT — 16 ft. Pennyan, Fiber glass bottom. 35 H.P. Johnson motor. Trailer all accessories. 3 yrs. old. By owner. \$615.00. FU 5-2763. (91)

18' LARSON SEMI-CRUISER 30 H.P. Motor. New trailer with accessories. Priced for quick sale. 1320 Oeffing Dr., Whispering Hills. McHenry, Ill. — Call: HY 7-3820. (93)

HOUSEHOLD HELP

NURSE (INFANT) HOUSEKEEPER. LIVE IN. \$45.00 WEEK. — PHONE WE 5-7080. (91)

HOUSEKEEPER MOTHERLY TYPE.

Age in 50's. Salary open, 5 days. Apply Mrs. Gross. at 804 S. Bristol Lane. Arlington Heights. CL 5-7097. (91)

Na ta način nam vsem razgalja svojo skrito rano. A tako skrito rano nosijo tudi njegovi tovariši. Zaveda se, da jih boža in se jim prikuplja, ko jim kliče v spomin žalostno presenečenje, da je njihovo mesto nepričakovano zasedel tujec. Povrh pa s tem izziva Louisa de Vimines in si menda misli, da bodo le spregledali, kako pristransko je ravnal. Jaz pa si pozorno ogledujem svojega prijatelja. Njegove lepe, pravilne poteze so napete, ves je namrščen. Kar gori od želje, da bi odgovoril na Maliveaujeva sumničnja, da bi na kratko presekalo njegovo nerganje: Chauvertu sem dal Mihaela za pomočnika ravno zato, ker so tedaj bili vsi ljudje zoper naju in nama hoteli izpuliti zakup lova. Torej sva tudi midva bila tuja. Spočetka sva povsod našletela na samo zlo voljo. Tožnik je za hip umolknil — ali je morda pričakoval, da se bo grof razjezil, saj ga je izzval? Sence so mi skrile predsednikov obraz in nisem mogel uganiti, bo li kaj odgovoril ali ne. Pa tudi on se zna premagati. Kolikokrat je bil že v večji nevarnosti in se je naučil, da kroti prirojeno nestrpnost! Mirno je vprašal:

"Ali ne bi rajši začeli z obtožbo?"

"Tako, gospod predsednik, takoj. Nedavno me je Mihael vpričo vas zmerjal z ogleduhom. Ni pa ogleduh, kadar hoče človek kaj več izvedeti o takih, ki nam prihajajo zahrbtno odjedat naše službe!"

Svojo nesramnost skriva pod plašč spoštljivosti in nesebičnosti. Njegovo notranjo razburjenost izdajajo samo roke, žilave, a za kmeta kar čedne roke, ki

"Gospod se je tudi sprehajal zmerom sam. Od jutra do večera je hodil po hribih ali pa se sukali okoli koč na Lovitelu, ko so jih postavljali. Kdo bi si upal trdit, da svoje službe ni dobro opravljal? Prestregel je nič koliko divjih lovcev in jih neusmiljeno vlačil pred sodnika. Vendar pa bi bil boljše ravnal, da bi se sodnji kar se le da malo kazal. Morda ni spadal na stran pravice, kamor se je štilil. Divji lovec je tudi človek, ni volk. Zato včasih tako divjačino smeš izpustiti, če obljubi, da ne bo nič več, ali pa greš kaj drugega lovit..."

Spet je premolknil. Nehote sem opazoval glumača. Kakšna peklenška pretkanost! Kako je ponavljal gospoda, Mihaela izobčeval iz ostale družbe in ustvarjal sovražnost! Kako popustljiv je bil do divjega lova, kajti več ali manj so vsi ljudje v dolini divji lovci.

"Nazadnje so ljudje ob nedejljah v gostilni začeli govoriti. Kaj prav za prav je ta človek? Rad bi nam bil vsem vzor, pa z nikomer ne govori. Ali je naravno, da pri teh letih živi v vasi kakor samotar, kakor zase živijo stari gamsi? Saj je vendar tudi v Venoscu nekaj čednih deklet! Gospodu pa se samo zdi, da si jih kdaj pogledal. Takole so bi ljudje mislili. A prišla je vojska in tiček je odrčal."

"Kot prostovoljec, Maliveau." Prekinil sem ga jaz, pa mi je naglo zabrusil.

"No, zakaj pa ne? Saj je bil mlad in krepak. Lepa stvar, če bi bil ostal doma!"

"Pa vi?"

"Jaz? Bil sem med starejšimi zadnjih pozivov. Bil pa sem v trdnjavi Modane."

"Ste se tudi bili?"

Zasmejali so se. Torej sem le imel nekaj uspeha. Maliveau pa razmišlja svoj naskok in se ne da zmesi:

"V zaledju so delali kakor vsi vojaki. Vsak na svojem mestu."

"Tako? A tudi iz zaledja so se nekateri javili na fronto."

"Jaz sem pač ostal, kamor so me postavili. Potem pa smo se vrnil domov."

"Ne vsi."

"Jaz sem se že in Mihael Gallice tudi."

"Mihael s strašno rano, vi pa v najboljšem stanju."

"Tako ali tako, on je pač tukaj. Ranjen ali ne, to stvari ne spreminja. Sicer sem pa doslej vedno menil, da pred sodniki ne smeta dva obenem govoriti!"

Razdražen mi je vrgel kamen in dobro ga je pociljal na moj vrt. Moral sem obljubiti, da ga ne bom več prekinjal. A vendar najin spopad ni uspel v njegovo korist in je izbrisal učinek njegovega gospoda in njegovega prilizovanja. In odslej ga tudi nisem več motil, ampak je mirno lahko razvijal svojo obtožbo:

"Tako smo torej prišli nazaj. Gospod je zopet začel svojo službo. Ker je v vojski nosil našitke podčastnika, je menil, da je boljši od ostalih. Spet je hodil po hribih. Kadar je zasačil kakega bojnega tovariša z nemško puško, ga je ozmerjal, ni ga pa

so vse nemirne, kakor da jih nima kam dejati.

"Po drugi strani", spet povzame zahrbtno in skoraj posmehljivo, "pa smo fantu pustili dosti časa, da se med nami naseli. Se morda sme pritoževati, da smo ga slabo sprejeli? Hrano in stanovanje je imel pri našem prijatelju Chauvertu. A Chauvert je Chauvert in če živi sam zase, že dobro vemo zakaj..."

Tako je namignil na Chauvertov nesrečni zakon, ker ga je žena zupustila. Ali bo ta vse kar mirno požrl? Ej, Maliveau bolje pozna svoje tovariše ko jaz! Chauvertu nikoli ne bo pri srcu, zato se mu lahko zameri. Kar ostale zadeva, pa dobro pezna njihovo staro zavist, ki jo vsi nosijo v srcu, in njihovo demokratsko sovraštvo do sleherni prednosti. In že nadaljuje, zavedajoč se, da mu poslušalci strastno sledijo.

"Gospod je živel sam zase. Gospoda nikoli niso videli ne pri maši ne v gostilni. Gospod je preziral našo družbo. Nismo bili zadosti izobraženi za gospoda, ki je bil že v semenišču..."

Vraga, ta človek pa res vse ve!

"Gospod se je tudi sprehajal zmerom sam. Od jutra do večera je hodil po hribih ali pa se sukali okoli koč na Lovitelu, ko so jih postavljali. Kdo bi si upal trdit, da svoje službe ni dobro opravljal? Prestregel je nič koliko divjih lovcev in jih neusmiljeno vlačil pred sodnika. Vendar pa bi bil boljše ravnal, da bi se sodnji kar se le da malo kazal. Morda ni spadal na stran pravice, kamor se je štilil. Divji lovec je tudi človek, ni volk. Zato včasih tako divjačino smeš izpustiti, če obljubi, da ne bo nič več, ali pa greš kaj drugega lovit..."

Spet je premolknil. Nehote sem opazoval glumača. Kakšna peklenška pretkanost! Kako je ponavljal gospoda, Mihaela izobčeval iz ostale družbe in ustvarjal sovražnost! Kako popustljiv je bil do divjega lova, kajti več ali manj so vsi ljudje v dolini divji lovci.

"Nazadnje so ljudje ob nedejljah v gostilni začeli govoriti. Kaj prav za prav je ta človek? Rad bi nam bil vsem vzor, pa z nikomer ne govori. Ali je naravno, da pri teh letih živi v vasi kakor samotar, kakor zase živijo stari gamsi? Saj je vendar tudi v Venoscu nekaj čednih deklet! Gospodu pa se samo zdi, da si jih kdaj pogledal. Takole so bi ljudje mislili. A prišla je vojska in tiček je odrčal."

"Kot prostovoljec, Maliveau." Prekinil sem ga jaz, pa mi je naglo zabrusil.

"No, zakaj pa ne? Saj je bil mlad in krepak. Lepa stvar, če bi bil ostal doma!"

"Pa vi?"

"Jaz? Bil sem med starejšimi zadnjih pozivov. Bil pa sem v trdnjavi Modane."

"Ste se tudi bili?"

Zasmejali so se. Torej sem le imel nekaj uspeha. Maliveau pa razmišlja svoj naskok in se ne da zmesi:

"V zaledju so delali kakor vsi vojaki. Vsak na svojem mestu."

"Tako? A tudi iz zaledja so se nekateri javili na fronto."

"Jaz sem pač ostal, kamor so me postavili. Potem pa smo se vrnil domov."

"Ne vsi."

"Jaz sem se že in Mihael Gallice tudi."

"Mihael s strašno rano, vi pa v najboljšem stanju."

"Tako ali tako, on je pač tukaj. Ranjen ali ne, to stvari ne spreminja. Sicer sem pa doslej vedno menil, da pred sodniki ne smeta dva obenem govoriti!"

Razdražen mi je vrgel kamen in dobro ga je pociljal na moj vrt. Moral sem obljubiti, da ga ne bom več prekinjal. A vendar najin spopad ni uspel v njegovo korist in je izbrisal učinek njegovega gospoda in njegovega prilizovanja. In odslej ga tudi nisem več motil, ampak je mirno lahko razvijal svojo obtožbo:

"Tako smo torej prišli nazaj. Gospod je zopet začel svojo službo. Ker je v vojski nosil našitke podčastnika, je menil, da je boljši od ostalih. Spet je hodil po hribih. Kadar je zasačil kakega bojnega tovariša z nemško puško, ga je ozmerjal, ni ga pa

naznanil. Če je ujel kakega starega moža, se ga pa ni usmili. Je to pravica?

Tudi v cerkvi so ga videli, v zadnjih vrstah; gospod je hotel ustreči dobremu Bogu. Toda niti v gostilni niti kje drugje ga nikoli nihče ni videl, da bi bil odprl svoj možnjček. Ni ga večjega skopuha od njega. Se balinati ni maral, če so ga povabili. Mislili so, da se bo pri svojih letih oženil s kakim dekletom našega kraja. Saj ni ostalo kaj prida mladih ljudi, toliko jih je bilo ubitih, pohabljenih in na vse kraje razpršenih. Pa ni se ustavljal po maši pred cerkvijo, kjer se dekleta razkazujejo s svojimi pečami in ogrinjčami.

Tako sem si torej nekega dne mislil: Zakaj pa ne bi v tole temo nekoliko posvetil? Če s kom skupaj delaš, moraš vedeti, kakšen človek je. Sel sem k županu. Rekel mi je: Maliveau, prav malo vemo. Mihael Gallice je iz Savojske. Nič slabega ne vemo o njem. — Savojec? Iz katerega kraja? — Iz Bonnevala ob Arcu Bonneval ni kar za plotom, a tudi na koncu sveta ni. Prodal sem vole na sejmu St. Jean de Maurienne, kamor prideš iz Oisansa čez prelaz Železni križ. Tu sem vprašal za cesto v Bonneval. Pojdite v Modane, so mi rekli, potem pa hodite ob vodi do izvira in boste v Bonnevalu.

Prehodil sem torej Modane, šel gor ob Arcu in dospel v Bonneval k županu. Gospod župan, imam neko naročilo za družino Gallice. Jo poznate? — Gallice? Ni je več. — Kako, da je ni več? — Ljudi ni. Tomaž Gallice se je

ubil v Arveških pečeh. Njegova žena je umrla. Hčerka se je omožila s Štefanom Beard, ki je občinski svetnik, sin Mihael pa je padel v vojski. — Zanesljivo veste? — Ljudje tako govorijo. —

Jaz pa vam zdaj lahko povem, da je še živ, in to bom sporočil njegovi sestri. — Prebiva v zaselju Ecot ob italijanski inej. Njen mož pa bo prej ko ne v planinah pri čredi.

SEDAJ JE ČAS, DA DOBITE PRORAČUN ZA ZUNANJE IN NOTRANJE BARVANJE HIŠ. Ne čakajte na poletno vročino in višje cene. Pokličite še danes za brezplačen in neobvezen proračun. Popolnoma zavarovan.

HE 1-0965 TONY KRISTAVNIK PAINTING & DECORATING UT 1-4234

MULLALLY FUNERAL HOME ZRAČEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA POGREBI OD \$200.00 NAPREJ 365 East 156th Street KENmore 1-9411

Oseminšestdeset let nudi KSKJ ljubeznjivo bratsko pomoč svojim članom in članicam. Vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA KATOLIŠKA SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$14,500,000.00 Število certifikatov: 48,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00. K.S.K.J. nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00. Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podpore organizacije, potrudi se in pristopi takoj — bolje danes kot juvri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ! Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD 351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina 6117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0628

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

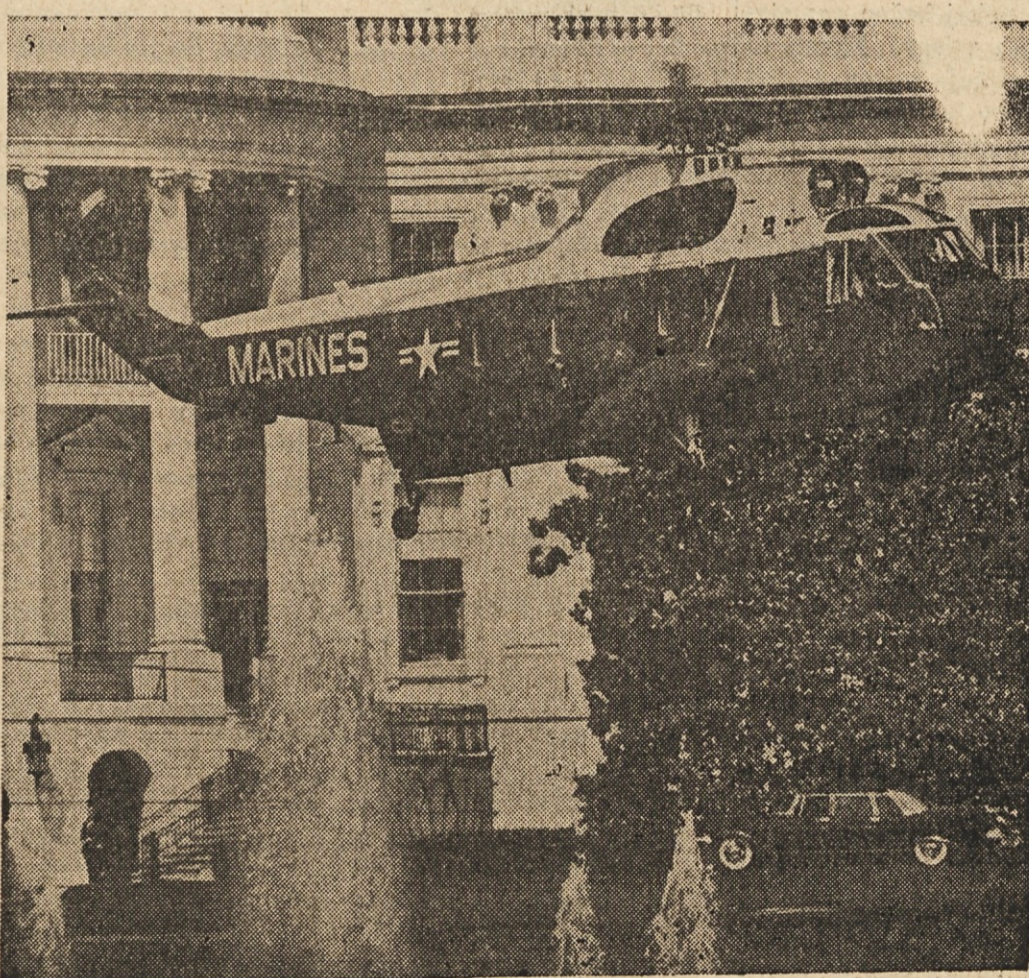
Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

POSTNI ČUVAR? — Pes Scamp v Limi v državi Ohio se rad spravi na poštni nabiralnik. Tam čepi mirno in ogleduje svojo okolico, ne da bi kaj motil one, ki mečejo pošto v nabiralnik, pa tudi ne poštarje, ki pošto pobirajo.

OD VRAT DO VRAT — Predsednik Združenih držav je zelo zaposlen človek, njegov čas je dragocen, zato ga pridejo iskat kar s helikopterjem pred Belo hišo, če mora kam dalje od doma. Na sliki vidimo helikopter marinskega zbora, ko se spušča na trato pred Belo hišo, da bo ponesel predsednika v Camp David na kratek odmor za konec tedna.